

PARC CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC
TURISME I OCI

Observatori
de Turisme

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Repercussió econòmica de la normativa sobre la competitivitat del sector hotelier

Marc 2009

Introducció

Davant de la diversitat de normatives, la majoria fruit de la trasposició de Directives Europees per part de l'Estat, i d'altres costos derivats de sistemes i certificacions voluntàries que afecten exclusivament al sector hoteler, la

Direcció General de Turisme de Catalunya

encarrega el present estudi per avaluar-ne el seu impacte de forma comparativa per demarcacions territorials i per grandària hotelera.

1. Equip tècnic

Direcció tècnica

Dra. M. Victòria Sánchez Rebull (URV)
Departament de Gestió d'Empreses de la URV

Equip de treball

Dr. Fernando Campa Planas
Departament de Gestió d'Empreses de la URV

Dr. Juan Antonio Duro
Departament d'Economia de la URV
Misericòrdia Navarro Gràcia
Becària del projecte i estudiant de la URV

Altres organitzacions

PIMEC
Associació Hotelera Salou Cambrils La Pineda
Observatori de la Fundació d'Estudis Turístics Costa Daurada

2. Antecedents

Document sobre normatives i costos obligatoris que se'n deriven, i sobre els costos voluntaris que suporten els establiments hotelers que, elaboren **PIMEC i l'Associació Hotelera Salou Cambrils La Pineda** (2005)

S'hi avaluava l'impacte sobre la productivitat i competitivitat dels hotels de 3 estrelles de l'aplicació de la normativa obligatòria i de l'adopció de sistemes o certificacions específiques per a satisfer les exigències del mercat.

3. Objectius de l'estudi

Els objectius del present estudi es concreten bàsicament en:

1. Quantificar a nivell total i per unitat d'habitació:

- **els costos obligatoris**, derivats de la normativa actual particularment aplicable al sector hotelier català,
- **i els costos voluntaris** per l'assumpció d'exigències de mercat, i avaluar-ne l'impacte sobre magnituds econòmiques (facturació, competitivitat, etc.) dels hotels i sobre la unitat d'habitació hotelera.

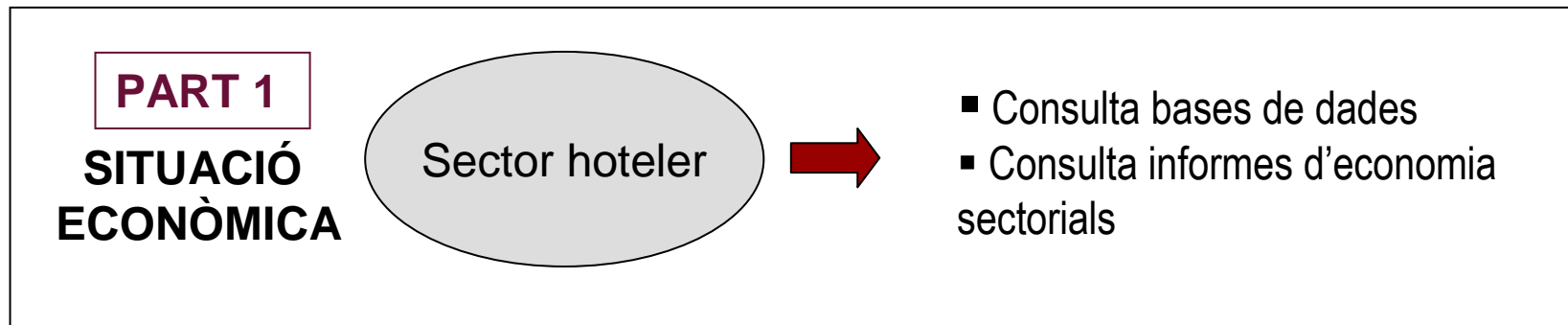
2. Determinar l'impacte, de forma comparativa, d'aquests costos, presos per separat i en conjunt en el compte de resultats dels establiments hotelers, segmentant per:

- **grandària hotelera i**
- **per demarcacions territorials**

4. Metodologia i parts de l'estudi

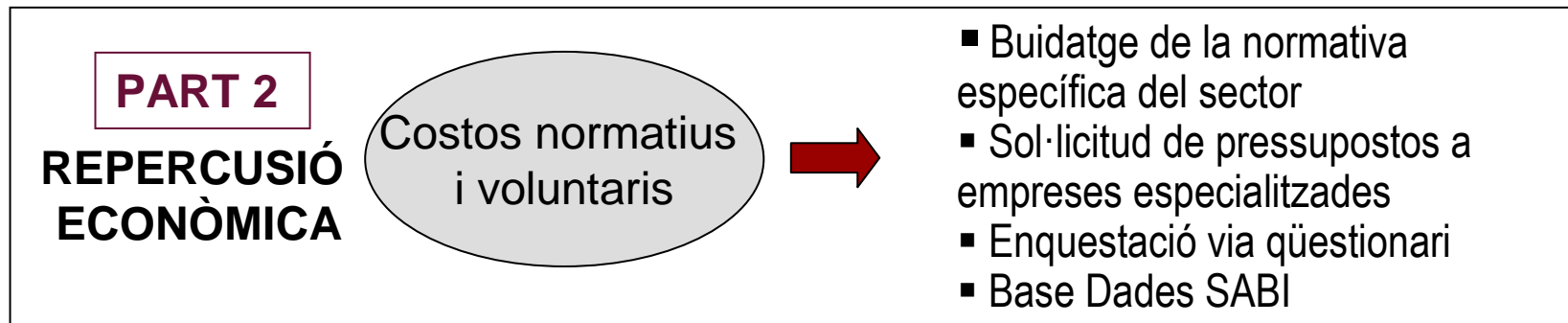
Part 1. Anàlisi situació econòmica oferta i ocupació hotelera a Catalunya fins 2007, amb determinades aproximacions a 2008 :

Dimensió empresarial (evolució nº habitacions, establiments i dimensionament empresarial per marques turístiques), dinàmica de demanda hotelera (viatgers i pernoctacions), rendibilitat hotels, dinàmica geogràfica i evolució establiments hotelers

4. Metodologia i parts de l'estudi

Part 2. Determinació de costos i avaluació del seu impacte a l'activitat hotelera hotelers de costos derivats de l'acompliment de normatives obligatòries i l'adopció de certificacions voluntàries per satisfer exigències de mercat (costos voluntaris), directament relacionades amb el sector hotelier

4. Metodologia i parts de l'estudi

Hi ha costos i taxes no inclosos en l'estudi:

- **impostos i taxes obligatoris per tots sectors:** IBI, taxes d'escombraries, guals, assegurances, impostos de circulació de vehicles, etc.
- costos obligatoris o voluntaris amb **dificultats per a l'estandarització o determinació:** derivats del personal intern necessari per realitzar tasques derivades de normatives (revisió banyeres hidromassatge, jacuzzis, piscines climatitzades amb moviment).
- **discrecionals:** perquè depenen de decisions de l'establiment: derivats adaptacions a Llei Antitabac
- **no suportats a tot Catalunya:** que sovint depenen de capacitats negociadores d'hotels d'una zona concreta, o de la política de compres i estocatge: imports cobrats per proveïdors dins factures per gestió o transport dels seus productes

4. Metodologia i parts de l'estudi

Els costos obligatoris i voluntaris s'han classificat en:

- **costos periòdics:**
suportats periòdicament pels hotels amb inferioritat o no a un any
- **costos no periòdics:**
la majoria derivats de la implantació o adaptació inicial a la normativa

4. Metodologia i parts de l'estudi

Costos normatius obligatoris periòdics (34)

a.1. Costos periòdics anualitzats (34)

Inspeccions elevadors (preu per cada elevador)	Neteja i desinfecció torres de refrigeració
Inspecció baixa tensió	Neteja i desinfecció xarxes d'aigua freda i calenta
Control de les mesures acústiques	Neteja i desinfecció jacuzzis
Controls sanitaris de restauració aliments	Neteja i desinfecció xarxa d'aigua contra incendis
Control sanitaris de restauració aigua de consum	Neteja i desinfecció aljubs
Control piscines ús públic	Revisió torres de refrigeració/condensadors
Valoració risc instal·lacions de la legionel·losi	Revisió xarxes aigua freda/calenta
Controls analítics pla preventiu	Revisió jacuzzi
Analítica legionel·losi torres de refrigeració	Revisió xarxa d'aigua contra incendis
Analítica legionel·losi xarxes d'aigua freda i calenta	Revisió gas propà o gas ciutat
Analítica legionel·losi jacuzzis	Verificació ECA's
Analítica legionel·losi xarxes d'aigua contra incendis	Desratització o desinfecció
Analítica legionel·losi aigües residuals	Prevenició dels riscos laborals verificació tècnica
Manteniment pla preventiu legionel·losi torres refrigeració	Prevenició dels riscos laborals verificació de la salut
Manteniment pla preventiu legionel·losi xarxes d'aigua freda i calenta	Control periòdic d'actuació ambiental
Manteniment pla preventiu legionel·losi jacuzzis	Control periòdic d'actuació de prevenició d'incendis
Manteniment pla preventiu legionel·losi xarxes d'aigua contra incendis	Manteniment de la protecció de dades

4. Metodologia i parts de l'estudi

Costos normatius obligatoris no periòdics i d'utilització d'obres (21)

a.2. Costos no periòdics (13)

Implantació sistema APPCC
Suplement línia elaboració APPCC
Implantació i elaboració del pla d'autocontrol de piscines d'ús públic
Implantació pla d'autocontrol legionel·losi
Formació personal de manteniment d'instal·lacions en legionel·losi
Adequació model avaluació ambiental
Verificació de l'avaluació ambiental
Control inicial/certificació ambiental
Quota inicial protecció de dades
Certificació tècnica
Control inicial específic piscines

a.3. Costos d'utilització d'obres (8)

- SOCIETAT GENERAL D'AUTORS I EDITORS
Utilització obres mitjançant contraprestació
Utilització obres zones comunes (no execució humana)
Amenitzacions amb execució humana
Balls o espectacles per comunicació pública
Balls o espectacles per reproducció

- AGEDI
Vídeos musicals
Gravacions sonores
Gravacions no sonores

- EGEDA
Hotels gran luxe o 5 estrelles, 4 estrelles i 3 estrelles

4. Metodologia i parts de l'estudi

Costos voluntaris (12)

b.1. Costos periòdics anualitzats (7)

- Renovació del distintiu de garantia de qualitat ambiental
- Quota anual de la Q de qualitat de l'ICTE
- Auditoria de la Q de qualitat de l'ICTE
- Seguiment anual EMAS
- Seguiment anual ISO
- Renovació EMAS
- Renovació ISO

b.2. Costos no periòdics (5)

- Certificació del distintiu de garantia de qualitat ambiental
- Sol·licitud del distintiu de garantia de qualitat ambiental
- Implantació EMAS/ISO
- Auditoria inicial EMAS
- Auditoria inicial ISO

5. Resultats de l'estudi

Part 1. Economia hotelera: conclusions

- El sector turístic experimenta una **desacceleració** traslladada a la rendibilitat de les empreses, tant econòmica com financera
- S'ha produït una **davallada del nombre d'hotels catalans**, principalment de microempreses, en contrast amb la resta de grandàries que han augmentat la seva població
- L'augment del parc hoteler se centra en les categories superiors, tot indicant un cert procés de renovació i millora a Catalunya, en general, i de **consolidació de l'auge dels hotels de luxe**.
- Tanmateix, també s'ha produït un **increment en el nombre d'ocupats en el sector**, superior a l'observat per a tota l'economia catalana

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Costos obligatoris i voluntaris primera implantació

Import costos d'implantació de la normativa (costos obligatoris) i les exigències de mercat (costos voluntaris) en termes de costos absoluts segons grandària d'hotel. 2008

	30 Hab.	150 Hab.	500 Hab.
Obligatoris	6.390	8.250	9.190
Voluntaris	13.930	17.700	18.140
Total	20.320	25.950	27.330

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Costos anuals periòdics obligatoris i voluntaris

Import costos de l'acompliment de la normativa (costos obligatoris periòdics) i les exigències de mercat (costos voluntaris periòdics) en termes de costos absoluts segons grandària d'hotel. 2008

	30 Hab.	150 Hab.	500 Hab.
Obligatoris	20.180	30.180	45.930
Voluntaris	5.600	8.200	9.320
Total	25.780	38.380	55.250

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Costos anuals obligatoris i voluntaris periòdics

% sobre facturació dels hotels dels costos periòdics anuals (costos obligatoris) i les exigències de mercat (costos voluntaris) segons grandària. 2008

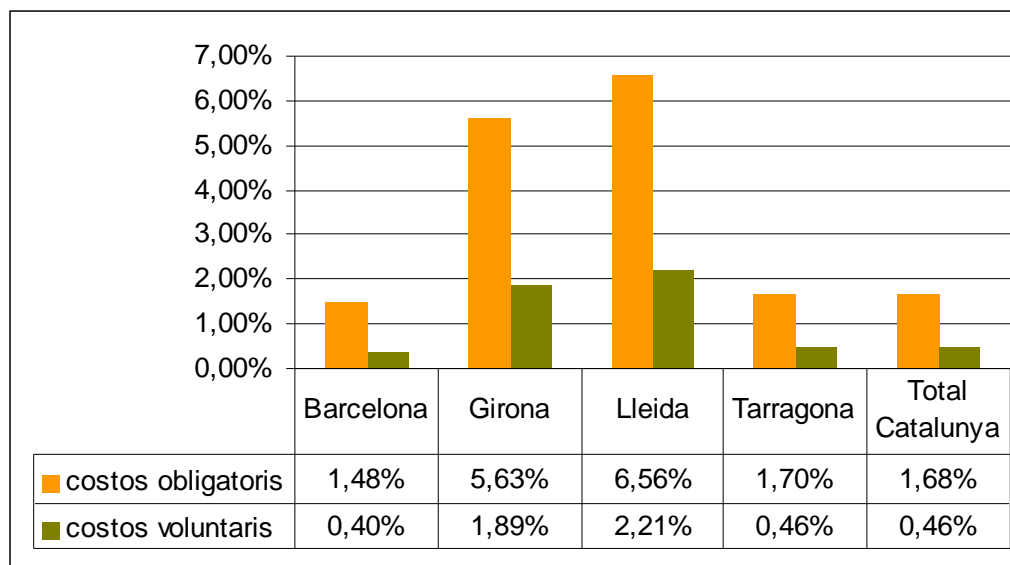
	30 Hab.	150 Hab.	500 Hab.
Obligatoris	5,72%	1,68%	0,18%
Voluntaris	1,59%	0,46%	0,04%
Total	7,31%	2,14%	0,22%

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Costos sobre facturació

Repercussió de l'acompliment de la normativa (costos obligatoris periòdics) i les exigències de mercat (costos voluntaris periòdics) sobre la facturació de l'hotel mitjà per demarcacions territorials

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Impacte costos per habitació

Suposant que es tracta d'un **hotel estàndar** amb les següents característiques:

- Hotel de tres estrelles
- Una piscina
- Dos aliments per la mostra analítica
- Potència instal·lada entre 20 i 50kw
- Un jacuzzi
- Un dipòsit d'aljubs
- 12 mostres a l'any per cada control analític (*hi ha controls sobre els aliments, altres és un control que ja té un preu fix, i altres els fan segons el nombre de mostres que recullen tant d'aigua com d'altres productes*).
- Revisió anual d'un aparell elevador

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Costos per habitació anuals obligatoris periòdics i voluntaris

Import costos de l'acompliment de la normativa (costos obligatoris periòdics) i les exigències de mercat (costos voluntaris periòdics) en termes de cost unitari per habitació segons grandària d'hotel. 2008

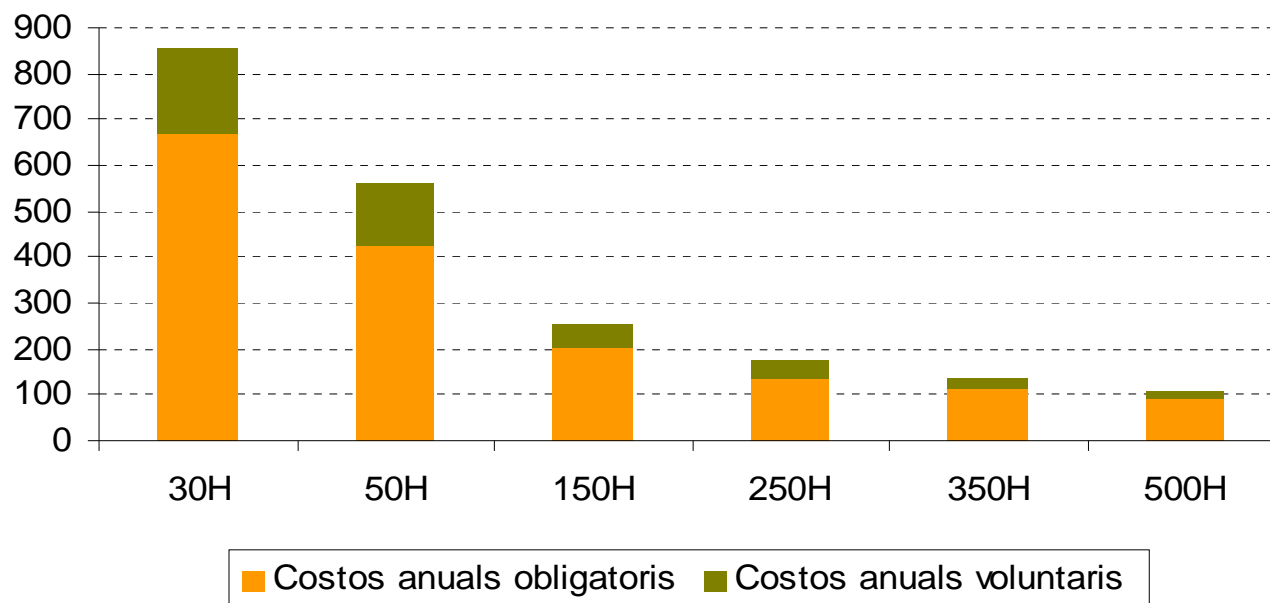
	30 Hab.	150 Hab.	500 Hab.
Obligatoris	667,25	201,07	91,54
Voluntaris	186,52	54,66	18,64
Total	853,77	255,73	110,18

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Costos per habitació

Costos anuals per habitació obligatoris i voluntaris periòdics (euros)

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Costos per habitació anuals obligatoris i voluntaris primera implantació

Import costos d'implantació de la normativa (costos obligatoris) i les exigències de mercat (costos voluntaris) en termes de cost unitari per habitació segons grandària d'hotel. 2008

	30 Hab.	150 Hab.	500 Hab.
Obligatoris	213,11	55,01	18,37
Voluntaris	464,43	118,01	36,94
Total	677,54	173,02	55,31

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Simulació costos

Simulació de reducció proporcional de costos periòdics anuals obligatoris i voluntaris d'hotels petits als suportats pels hotels grans per igualar % sobre vendes

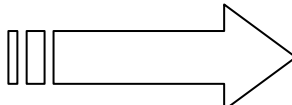
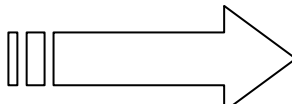
	Reals		Simulades	
	Petits 30-50 Hab.	Grans 150-500 Hab.	Petits 30-50 Hab.	Grans 150-500 Hab.
Obligatoris	20.820	37.460	4.630	37.460
Voluntaris	6.130	8.840	1.090	8.840
TOTAL	26.950	46.300	5.720	46.300
Obligatoris	1,94%	0,43%	0,43%	0,43%
Voluntaris	0,57%	0,10%	0,10%	0,10%
TOTAL S/ VENDES	2,51%	0,53%	0,53%	0,53%

5. Resultats de l'estudi

Part 2. Repercussió econòmica normativa

Simulació Costos

Per a què l'impacte en % sobre facturació fos el mateix en hotels grans i petits, els costos que aquests suporten haurien de reduir-se en 16190 euros anuals els obligatoris i en 5040 euros els voluntaris:

	Hotels Petits	30 - 50	Habitacions
Obligatori	20.820		4.630
Voluntaris	6.130		1.090
TOTAL	26.950		5.720
Obligatori	1,94%		0,43%
Voluntaris	0,57%		0,10%
TOTAL S/ VENDES	2,51%		0,53%

PARC CIENTÍFIC I TECNOLÒGIC
TURISME I OCI

Observatori
de Turisme

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Moltes gràcies per la seva atenció

mariavictoria.sanchez@urv.cat